

บทที่ ๒

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรวิชาภาษาไทย ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สายวิชาบริหารธุรกิจ พุทธศักราช ๒๕๒๔ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล" ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า และรวบรวมเอกสาร และงานวิจัยต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้ และได้เสนอตามลำดับดังต่อไปนี้

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

๑. หลักสูตร และ ความสำคัญของหลักสูตร
๒. การนำหลักสูตรไปใช้
 - ๒.๑ การบริหารและการบริการหลักสูตร
 - ๒.๒ การจัดการเรียนการสอน
 - ๒.๓ การวัดและประเมินผล

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๑. งานวิจัยในประเทศ
๒. งานวิจัยต่างประเทศ

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

หลักสูตรและความสำคัญของหลักสูตร

หลักสูตรถือได้ว่าเป็นแบบทและเป็นหัวใจของการศึกษา สังคมจะเจริญก้าวหน้าเพียงใดขึ้นอยู่กับหลักสูตร เป็นพื้นฐาน เพราะหลักสูตรเป็นข้อกำหนดว่าควรจะจัดการศึกษาให้แก่วัยเรียนอย่างไร จึงจะประสบผลตามที่มุ่งหวังไว้ ทั้งนี้จึงมีผู้ให้คำจำกัดความของ

หลักสูตรไวคิงต่อไปนี้

ธารัง บัวศรี (๒๕๓๑ : ๖) ได้กำหนดนิยามของหลักสูตรว่า "หลักสูตร คือ แผนซึ่งได้ออกแบบจัดทำขึ้น เพื่อแสดงถึงจุดหมาย การจัดเนื้อหาสาระ กิจกรรมและ มวลประสบการณ์ ในแต่ละโปรแกรมการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ตามจุดหมายที่กำหนดไว้"

ภิญโญ สาร (๒๕๒๖ : ๓๒๖) ได้กล่าวถึงหลักสูตรไวว่า "หลักสูตรหมายถึง บรรดาประสบการณ์ต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดให้แก่ นักเรียน ตามระดับชั้น ตามความต้องการ ความวัย ตามความสนใจของนักเรียนและความต้องการของสังคม ทั้งนี้ รวมทั้งประสบการณ์ ที่ จัดขึ้นทั้งภายในและภายนอกเวลา เรียนตามปกติในโรงเรียน"

สมพร มั่นตะสตร (๒๕๒๖ : ๗) กล่าวว่า "หลักสูตรหมายถึง ข้อกำหนด เกี่ยวกับ ประสบการณ์ทั้งด้านเนื้อหา ทัศนคติ พฤติกรรม จริยธรรมและสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ที่จัดให้เด็กได้รับ เพื่อเพิ่มผลในการพัฒนาการศึกษาของเด็กทุก ๆ ด้าน"

พนัส หันนาคินทร (๒๕๒๔ : ๑๒๒) ได้กล่าวว่า "หลักสูตรหมายถึง ประสบการณ์ ทั้งมวล ที่นักเรียนได้รับภายใต้การนำของครู หรือโรงเรียน ทั้งนี้เพื่อมุ่งหวัง ที่จะให้เกิดความเจริญงอกงามในด้านต่าง ๆ แก่ นักเรียน กล่าวคือทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ และสังคม"

คาร์เตอร์ วี กูด (Carter V. Good ๑๙๗๓ : ๑๕๗) กล่าวถึงความหมาย ของหลักสูตรไว ๓ นัย คือ

๑. หลักสูตร หมายถึง หัวข้อวิชาการต่าง ๆ ที่จัดหมวดหมู่เรียงตามลำดับ จากง่ายไปหายากให้เหมาะสมกับระดับความเจริญงอกงามและสติปัญญาของเด็ก
๒. หลักสูตร หมายถึง ประสบการณ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดการศึกษา
๓. หลักสูตร หมายถึง เคาโครงการศึกษาที่ทางโรงเรียนวางไว้อย่างกว้างๆ เพื่อจัดสอนให้เด็กในแต่ละชั้นตอน

ฮิลดา ทาบา (Hilda Taba ๑๙๖๒ : ๕) อธิบายความหมายของหลักสูตรไว อย่างสั้น ๆ ว่า "หลักสูตร คือแผนที่จัดทำขึ้นเพื่อให้นักเรียนได้เกิดการ เรียนรู้"

สรุปไควว่า หลักสูตร คือ ประสิทธิภาพทั้งมวลที่โรงเรียน และครูไคววางแผนไว้ และจัดให้กับนักเรียนตามความเหมาะสม เพื่อให้นักเรียนได้รับความรู้ ทักษะ และทักษะที่สำคัญแก่ชีวิต

จากความหมายของหลักสูตรดังกล่าวมา แสดงให้เห็นว่าหลักสูตรมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษามาก เพราะหลักสูตร เป็นสิ่งที่บ่งชี้ว่าโรงเรียนมีความมุ่งหมายในการให้การศึกษาแก่นักเรียนอย่างไร สามารถให้ความมีรูปร่าง เสริมทักษะ และทัศนคติในอันใดบ้าง สิ่งต่าง ๆ ที่ประมวลไว้ในหลักสูตรจึง เป็นเสมือนแนวทางที่จะช่วยให้ทราบว่าการจัดการศึกษาให้นักเรียนนั้นเน้นไปในทางใด มีผลคือป้องกันและสังคมมากน้อยเพียงใด ดังที่ กาเลน เซเลอร์ และวิลเลียม เอ็ม อเล็กซานเดอร์ (Galan Saylor and William M. Alexander ๑๙๗๔ : ๕) ซึ่งไควกล่าวถึงความสำคัญของหลักสูตรว่า "หลักสูตรเป็นเสมือนแผนภูมิการเกิดทาง และตารางที่ยืดหยุ่นได้ ในการดำเนินการศึกษา หลักสูตรจะถูกสร้างขึ้นโดยผู้เชี่ยวชาญทางกานเนื้อหาวิชา กานการบริการโรงเรียน และกานการบริหารทางการศึกษาระดับต่าง ๆ รวมอยู่ด้วยกัน"

ธารัง บัวศรี (๒๕๓๑ : ๘ - ๑๐) ไควกล่าวถึงความสำคัญของหลักสูตร สรุปไควว่า หลักสูตร มีความสำคัญอยู่ ๒ ประการคือ ประการแรก ความสำคัญต่อการศึกษาส่วนรวม เพราะหลักสูตร คือ สิ่งที่น่าเอาความมุ่งหมาย และ นโยบายทางการศึกษา ไปแปลง เป็นการกระทำพื้นฐานในโรงเรียนหรือสถานศึกษา และ ถ้อยไควว่าเป็นแนวทางในการจัดประสิทธิภาพแก่ผู้เรียน ความที่มุ่งหวัง ประการที่สอง ความสำคัญต่อการเรียนการสอน การเรียนการสอนจะบรรลุผลใดทั้งผู้เรียนและผู้สอนจะคงมีสิ่งช่วยกำหนดแนวทาง เพื่อให้แต่ละฝ่ายปฏิบัติหน้าที่ใดสอดคล้องและสนับสนุนซึ่งกันและกัน หลักสูตรจึงมีความสำคัญต่อการเรียนการสอนอย่างยิ่ง ทั้งนี้ครูสอนจึงต้องศึกษาหลักสูตรให้เข้าใจอย่างถ่องแท้พร้อมทั้งช่วยใหญ่เรียนมีความเข้าใจควย

กล่าวไควว่า หลักสูตร เป็นสิ่งที่มีความสำคัญยิ่ง ในการจัดการเรียนการสอนทุกระดับ ดังนั้นจึงต้องมีการวางแผนพัฒนาหลักสูตรตามความเปลี่ยนแปลง และความก้าวหน้าของโลก เพราะถาไคววางหลักสูตรไว้อย่างรอบคอบ รัดกุม ตลอดจนไควมีการติดตามผลการปฏิบัติจริงอยู่เสมอแล้ว ย่อมเป็นหลักประกันไควว่า การให้การศึกษานั้นมีหนทางที่จะประสบความสำเร็จไควมากขึ้น

การนำหลักสูตรไปใช้

เมื่อใดที่มีการดำเนินงานจัดสร้าง หรือ พัฒนาหลักสูตรขึ้นมาแล้ว ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ก็จะคองนำหลักสูตรนี้ไปใช้ในโรงเรียน ในเรื่องนี้ สุจริต เขียวชอบ (๒๕๓๐ : ๑๘) กล่าวว่า

ขั้นตอนที่สำคัญอย่างหนึ่งในกระบวนการต่าง ๆ ของการพัฒนาหลักสูตรก็คือ การนำหลักสูตรไปใช้ เพราะเป็นขั้นตอนที่จะแสดงให้เห็นว่า หลักสูตรที่จัดทำขึ้น ในทางปฏิบัติมีความสัมฤทธิ์ผลมากน้อยเพียงใด มีอะไร เป็นปัญหาและอุปสรรค และควรได้รับการปรับปรุงในทางใดบ้าง หลักสูตรนั้นแม้จะจัดทำขึ้นก็เพียงใด มีหลักสูตร จุดหมาย โครงสร้าง เนื้อหา ตลอดจนประสบการณ์การเรียนรู้ วัตถุประสงค์ทุกประการ แต่ผู้ใช้หลักสูตรดำเนินการไม่ดี มีขอบกพร่องต่าง ๆ เกิดขึ้น หลักสูตรนั้นก็ประสบความล้มเหลวไถ่กาย

นอกจากนี้ยังมีผู้กล่าวถึง การนำหลักสูตรไปใช้อีก ใดแก่

สันต์ ชรรมบำรุง (๒๕๒๓ : ๑๑๕) กล่าวว่า "หลักสูตรนั้น เปรียบเสมือนทฤษฎี การนำไปใช้ เปรียบเสมือนภาคปฏิบัติ ทั้งทฤษฎีและปฏิบัติจะคงควบคู่และสอดคล้องกันฉันใด หลักสูตรและการนำไปใช้ก็คงสอดคล้องกันฉันนั้น"

สงัด อุทรานันท์ (๒๕๒๓ : ๒๖๐ - ๒๖๑) กล่าวถึงการใช้หลักสูตรว่า "ขั้นตอน ของการใช้หลักสูตร เป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญยิ่งของกระบวนการพัฒนาหลักสูตร เป็นที่ยอมรับกันว่าขั้นตอนการใช้หลักสูตร เป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญ ในการชี้ถึงความสำเร็จหรือความ ล้มเหลวของหลักสูตรโดยคร่ง"

ดังนั้น จึงถือว่าการใช้หลักสูตร เป็นการนำเอาตัวหลักสูตรซึ่ง เป็นลายลักษณ์อักษร ไปสู่การปฏิบัติในสภาพการณ์จริงในโรงเรียน โดยที่ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบจะเป็นผู้นำ หลักสูตรไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ความหมายของการนำหลักสูตรไปใช้ (Curriculum Implementation)

อวิดา จันครา (Arvida Chandra ๑๙๗๗ : ๑๐) กล่าวว่า "การนำหลักสูตร ไปใช้คือการทดลองใช้เนื้อหาวิชา วิธีการสอน เทคนิคในการประเมินผล การใช้อุปกรณ์ การสอน แบบเรียน และทรัพยากรต่าง ๆ ให้เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียน"

จอร์จ เอ โบช็อง (George A. Beauchamp ๑๙๓๕ : ๑๖๔) กล่าวถึง
การนำหลักสูตรไปใช้ว่า หมายถึง "การนำหลักสูตรไปปฏิบัติโดยประกอบด้วยกระบวนการ
ที่สำคัญที่สุดคือ การแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้ครูได้มี
การพัฒนาการเรียนการสอน"

สมพร มันทะสูตร (๒๕๒๖ : ๑๘) กล่าวว่า "หมายถึงการที่ผู้บริหาร หรือผู้สอน
นำเอาโครงการในหลักสูตรไปใช้ให้เกิดผลตามความมุ่งหมาย โดยเลือกสรรเนื้อหาให้
สอดคล้องกับสภาพความเป็นไปของชีวิต และสังคมของท้องถิ่นที่เค็กเรียนอยู่"

สรุปได้ว่า การนำหลักสูตรไปใช้ คือ การที่ผู้ที่มี ส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษา
โดยเฉพาะบุคลากรทางการศึกษา นำความรู้ ความสามารถในการจัดการ เรียนการสอน
ด้วยวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสูตร โดยมุ่งใหญ่เรียนพัฒนาไปสู่เป้าหมาย
สูงสุดตามหลักสูตรกำหนด

การนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียน

เนื่องจากหลักสูตร เป็นพื้นฐานสำคัญของกระบวนการให้การศึกษาในโรงเรียน
ผู้สร้างหลักสูตรทุกฝ่ายต่างมุ่งที่จะทำให้นักเรียนสอดคล้องและสนองความต้องการ รวมทั้ง
ประสบการณ์ของนักเรียน และสังคมโดยรวม ดังนั้นประการแรกสุดสำหรับการนำ
หลักสูตรไปใช้ในโรงเรียน คือ ผู้ใช้หลักสูตรควรที่จะเข้าใจหลักสูตรในทัศนะที่ตรงกัน ดังที่
สุจริต เพียรชอบ (๒๕๓๐ : ๑๘) กล่าวว่า "ผู้ที่มีบทบาทในการนำหลักสูตรไปใช้
อย่างแท้จริงได้แก่ ผู้บริหาร และครู และการที่จะนำหลักสูตรไปใช้ให้โดยผลดี ผู้ใช้หลักสูตร
จะต้องมีความรู้ ความสามารถในวิชานั้น ๆ และมีหลักการพอสมควร"

อย่างไรก็ตาม จอห์น กูดแลดและคนอื่น ๆ (John Goodlad and others
๑๙๗๘ : ๒๘) กล่าวว่าหากจะพิจารณาหลักสูตรแล้ว จะเห็นความแตกต่างกับอยู่ ๕ ระดับ
สรุปได้ คือ

๑. ระดับอุดมคติ
๒. ระดับแบบแผน หรือ ระดับทางการ
๓. ระดับการเรียนการสอน

๔. ระดับปฏิบัติการ

๕. ระดับประสบการณ์

การพิจารณาหลักสูตรทั้ง ๕ ระดับนี้ เป็นการรับรู้ของบุคลากรทางการศึกษา ที่มีต่อหลักสูตรโดยส่วนรวม ในที่นี้จะกล่าว เฉพาะการพิจารณาหลักสูตรใน ๓ ระดับสุดท้าย ซึ่งมีความจำเป็นและ เกี่ยวข้องกับการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียนมากที่สุด กล่าวคือ หลักสูตรระดับการเรียนการสอน เป็นสิ่งที่ครูเตรียมสอนในชั้นเรียน เป็นสิ่งที่สะท้อนถึง ความมุ่งหวัง ค่านิยมและความเชื่อในเรื่องที่จะนำเสนอต่อผู้เรียน หลักสูตรระดับนี้จึงขึ้นอยู่กับลักษณะทางวิชาชีพ ความสามารถและประสบการณ์ของครู เป็นการตัดสินใจที่เน้น เฉพาะกรณี และ เน้นที่การปฏิบัติมากกว่า หลักสูตรระดับปฏิบัติการ เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจริงใน ระหว่างการเรียนการสอน เป็นกระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียน แผนการสอน หรือบันทึกการสอน เป็นสิ่งที่จำเป็นและอาจมีการ เปลี่ยนแปลงบ้าง เมื่อนำ มาสอนจริง ส่วนหลักสูตรระดับประสบการณ์คือ สิ่งที่ผู้เรียนประสบจริง ๆ จากการวางแผน การสอนของครูและจากการปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นในห้องเรียน ในระดับนี้ครูจะต้องเข้าใจ และระลึกอยู่เสมอว่า ผู้เรียนจะ เลือกมีปฏิกิริยาต่อสิ่งที่ครูนำเสนอ บนพื้นฐานของความ สนใจ ค่านิยม ความสามารถและประสบการณ์เดิมของนักเรียน ซึ่งจะแตกต่างกันไปสำหรับ นักเรียนแต่ละคน ดังนั้นครูจึงจำเป็นต้องปรับปรุงวิธีการสอนและจัดกิจกรรมใหม่มีโอกาสได้ เลือก ใคเคลื่อนไหว เป็นสิ่งที่แปลกใหม่ ส่งเสริมและท้าทายความสามารถและความสนใจ ของผู้เรียนอยู่เสมอ หลักสูตรทุกระดับที่กล่าวมาทั้งหมดนี้หากได้นำไปพิจารณาร่วมกับ การวางแผน การนำไปปฏิบัติตลอดจนการวัด และประเมินผล จะทำให้การเรียนการสอน ดำเนินไปอย่างถูกต้อง และบรรลุจุดประสงค์ของหลักสูตรมากยิ่งขึ้น

สำหรับการนำหลักสูตรวิชาภาษาไทยไปใช้ในโรงเรียนนั้น สุจริต เพียรชอบ (๒๕๓๐ : ๑๘ - ๒๐) เสนอขอควรคำนึงถึงในการนำหลักสูตรวิชาภาษาไทยไปใช้ใน โรงเรียน สรุปได้ดังนี้

๑. ผู้บริหารและครูควรจะต้องมีความเข้าใจหลักสูตร เป็นอย่างดี ทั้งในคำข จุติประสงค์และเนื้อหา
๒. ทางโรงเรียนควรจัด เอกสารหลักสูตรต่าง ๆ ใ้แก่ หลักสูตร คู่มือ: หลักสูตร หนังสือเรียน คู่มือหนังสือเรียนไว้ให้พร้อม ผู้บริหารและครูควรทำความเข้าใจ

เอกสารหลักสูตรเหล่านี้ และพยายามใช้ประโยชน์จากเอกสารหลักสูตรเหล่านี้ให้มากที่สุด

๓. ควรจัดบุคลากร เพื่อสอนวิชาภาษาไทยให้เหมาะสม ครูสอนภาษาไทย ควรได้รับการอบรมทางด้านภาษาไทยอย่างแท้จริง และเป็นผู้มีวิธีการสอนที่มีประสิทธิภาพ

๔. ผู้จัดการวางสอนควรให้ความสำคัญแก่ภาษาไทย โดยพยายามจัดให้มีสอน ในคอนเซอขวาง

๕. ทางโรงเรียนควรจะได้มีการจัดบริการและอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น จัดสภาพห้องเรียนให้เหมาะสม จัดศูนย์วิทยบริการภาษาไทย ฯลฯ เพื่อการเรียน การสอนภาษาไทยจะได้มีประสิทธิภาพดี

๖. ครูควรใช้กลวิธีการสอนต่าง ๆ จักกิจกรรมแปลก ๆ ใหม่ ๆ เพื่อให้ การเรียนการสอนภาษาไทยสนุกสนานมีชีวิตชีวา

๗. ควรให้ครูเรียนได้มีโอกาสเลือก การจัดการเรียนการสอนภาษาไทย ตามความสนใจ

๘. ควรให้มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรภาษาไทย เพื่อช่วยเสริมสมรรถภาพ ทางภาษาที่ได้เรียนในชั้นให้ดียิ่งขึ้น

๙. ควรคำนึงถึงความต้องการของผู้เรียนและประโยชน์ที่ผู้เรียนจะได้รับ ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

๑๐. วางแผนจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอ เพื่อให้การนำหลักสูตรวิชาภาษาไทย ไปใช้ให้สอดคล้องตามที่มุ่งหมายไว้

๑๑. ควรจะได้มีการประเมินผลหลักสูตร ตลอดจนการเรียนการสอนภาษาไทย เป็นระยะ ๆ เพื่อจะโคจรทราบว่า การนำหลักสูตรไปใช้ให้สอดคล้องเพียงใด

การนำหลักสูตรไปใช้จึง เป็นกระบวนการที่ผู้บริหารโรงเรียนและครูนำเอา โครงการศึกษา ของหลักสูตรไปใช้ให้เกิดผล นอกจากการบริหารและการบริการ จากฝ่ายบริหารของโรงเรียนแล้วปัจจัยที่สำคัญที่สุดของการนำหลักสูตรไปใช้ คือการสอน เพราะแม้ว่าหลักสูตรจะถูกจัดวางไว้อย่างดีเพียงใดก็ตาม ถ้าการนำไปใช้ของครูไม่ ถูกต้องแล้วก็จะไม่เกิดผลอย่างแท้จริงตามจุดประสงค์ที่วางไว้

สังกัด อุตสาหกรรม (๒๕๒๗ : ๓๖) ใดกล่าวถึงงานหลักที่เกี่ยวข้องกับการใช้
หลักสูตรว่ามีอยู่ ๓ ลักษณะ สรุปได้ดังนี้

๑. งานบริหารและบริการหลักสูตร
๒. งานดำเนินการ เรียนการสอนตามหลักสูตร
๓. งานสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร

งานบริหารและการบริการหลักสูตร หมายถึง การดำเนินการในเรื่อง
การเตรียมบุคลากรก่อนที่จะนำหลักสูตรไปใช้ โดยจัดให้มีการให้ความรู้หรือชี้แจงให้
ผู้ที่จะใช้หลักสูตร เข้าใจถึงจุดมุ่งหมาย หลักการ โครงสร้าง แนวทางการจัดกิจกรรม
การเรียนการสอน และการวัดประเมินผลตามหลักสูตรที่ใดจัดทำขึ้น นอกจากนี้ยัง เป็นการ
เตรียมในเรื่องการจัดครู เขาสอนตามหลักสูตร การบริหารและบริการวัสดุหลักสูตร
อันได้แก่ เอกสารหลักสูตร และสื่อการเรียนการสอนทุกชนิดที่จัดทำขึ้น เพื่อให้ความสะดวก
และช่วยเหลือครูให้สามารถใช้หลักสูตรได้อย่างถูกต้อง รวมทั้งการจัดบริการหลักสูตร
ภายในโรงเรียน ได้แก่ การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น การบริการห้องสอน
วิชาเฉพาะ บริการเกี่ยวกับห้องสมุด สื่อการเรียนการสอน บริการเกี่ยวกับเครื่องมือใน
การวัดผลประเมินผล บริการแนะแนว เป็นต้น

งานดำเนินการ เรียนการสอนตามหลักสูตร หมายถึง กิจกรรมซึ่งเริ่มตั้งแต่การ
ปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น การจัดทำแผนการสอน ซึ่งเป็นการขยาย
รายละเอียดของหลักสูตรไปสู่ภาคปฏิบัติ จนถึงขั้นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

งานสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร ได้แก่ การนิเทศ และติดตามผล
การใช้หลักสูตร เพื่อติดตามผลการใช้หลักสูตรในโรงเรียนว่าดำเนินการด้วยความถูกต้อง
หรือมีปัญหาใดที่ควรได้รับการแก้ไข

การนำหลักสูตรไปใช้โดยทั่วไปนั้น สามารถจัดลำดับได้เป็น ๓ ขั้นตอนคือ
การบริหารและการบริการ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล

การบริหารและการบริการ

ในการนำหลักสูตรไปใช้นั้นผู้ใช้หลักสูตร เป็นบุคคลที่สำคัญอย่างยิ่งควรมีการเตรียมบุคลากร เป็นอย่างดี

การ เตรียมบุคลากร

สังค อุทรานันท์ (๒๕๒๗ : ๒๖๒ - ๒๖๕) กล่าวถึง เรื่องการ เตรียมบุคลากรไว้สรุปได้ว่า เป็นงานที่มีความสำคัญมาก โดย เริ่มจากการ เตรียมบุคลากรก่อนที่จะนำหลักสูตรไปใช้จำเป็นก่อให้เกิดความรู้อหรือชี้แจงใหม่ความเข้าใจในจุดประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้าง แนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผลตามแนวของหลักสูตร การ เตรียมบุคลากรดังกล่าวอาจทำได้หลายวิธี เช่น การประชุมชี้แจง การอบรม การประชุมสัมมนา การเผยแพร่ทาง เอกสาร และสื่อมวลชนต่าง ๆ นอกจากนั้น ก็มีการ เตรียมครูสอนโดยคำนึงถึง ความรู้ความสามารถ และอาจจะให้ที่ผู้สอน เป็นไปตามความสมัครใจของครูควย เพื่อ เป็นการ เปิดโอกาสให้ครูได้ใช้ศักยภาพของตน เพื่อ ประโยชน์ในการใช้หลักสูตร ในมากที่สุด

ระวีวรรณ ศรีครามครัน (๒๕๓๒ : ๒๖๗) กล่าวถึงวิธีการจัดเตรียมบุคลากรในโรงเรียนว่า

โดยการศึกษาวิธีจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ จัดทำโปรแกรมการเรียนการสอน จัดให้มีการ เข้มเขี่ยนโรงเรียนอื่น ๆ และจัดให้มีการอบรมครูในโรงเรียน เพื่อ ให้แนวคิด ในการดำเนินงานพัฒนาหลักสูตร เป็นไปในทางเดียวกัน การที่จะให้ครูมีความรู้ความสามารถในการดำเนินงานพัฒนาหลักสูตรได้ จำเป็นจะต้องมีการอบรมครู ให้อจก แนวทางในการดำเนินงาน เพื่อเป็นการ เพิ่มพูนประสิทธิภาพในการสอนของครู

กาญจนา คุณารักษ์ (๒๕๒๗ : ๑๑๕) กล่าวถึงการจัดบุคลากร เพื่อให้การเรียนการสอนตามหลักสูตรบรรลุผลสมความมุ่งหมาย สรุปได้ว่า โรงเรียนควรพิจารณาอบงงานที่เหมาะสมกับคุณวุฒิ ความสามารถ และความสนใจของบุคลากร นอกจากนี้ยังควรสนับสนุนให้บุคลากรทั้งหลายได้พัฒนาความรู้ความสามารถในอันที่ตนได้รับมอบหมาย เช่น เปิดโอกาสให้เขาร่วมประชุมสัมมนา ร่วมอภิปรายในสาขาที่เกี่ยวข้องตามโอกาสและเวลาอันสมควร

ตลอดจนส่งเสริมให้ศึกษาต่อเพื่อเพิ่มวุฒิ หรือเพื่อแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ ให้ทันกับความก้าวหน้าของวิทยาการในสาขาของตน

สุจริต เพียรชอบ (๒๕๓๐ : ๕๖ - ๕๗) กล่าวถึงการบริหารบุคลากรสำหรับวิชาภาษาไทยสรุปได้ดังนี้

การบริหารบุคลากรในหมวดวิชาภาษาไทยนับว่าเป็นสิ่งสำคัญมาก เพราะถ้าการบริหารดำเนินไปควยก็ก็เท่ากับงานการเรียนการสอนด้านวิชาภาษาไทยสำเร็จไปแล้วครึ่งหนึ่ง เพราะฉะนั้นในการบริหารบุคลากรจึงมีข้อควรคำนึงถึงดังต่อไปนี้คือ

๑. ใช้วิธีการกระจายอำนาจ และบริหารงานด้วยการให้ความร่วมมือ หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย ควรโคม่าจากการเลือกตั้งจากครูในหมวดเดียวกัน ใ้รับอนุมัติแต่งตั้งจากอาจารย์ใหญ่ ถ้าให้การจัดวิชาสอนเป็นไปควยก็หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทยควรเรียกประชุมครูทั้งหมดและตกลงกัน แบ่งงานสอนกันในที่ประชุม เพื่อให้เป็นที่พอใจของทุกฝ่าย

๒. ควรมอบหมายให้ผู้ที่ใ้เรียนวิชาภาษาไทยมาโดยตรง เป็นผู้สอนวิชาภาษาไทย เพราะครูจะใ้ใ้ใจความรูความสามารถในการสอนอย่างเต็มที่ และนักเรียนก็จะใ้รับประโยชน์จากการเรียนภาษาไทยควย

๓. การเลือกสรรครูสอนวิชาภาษาไทยนั้น ควรเลือกผู้ที่มีความสามารถทางด้านวิชาการและวิธีการสอนอย่างแท้จริง นอกจากนั้นหากครูภาษาไทยมีความสามารถพิเศษ เช่น ขับร้อง ฟ้อนรำ ขับท่วงนอง เสนาะ ร้องเพลง แต่งคำประพันธ์ แสดงละครใ้ ก็จะทำให้การเรียนการสอนภาษาไทยใ้ผลดียิ่งขึ้น

๔. ควรมีการนิเทศการสอนอย่างใกล้ชิด ผู้นิเทศการสอนอาจจะเป็นอาจารย์ใหญ่ หัวหน้าหมวดวิชา หรือศึกษานิเทศก์สายวิชาภาษาไทยก็ใ้

๕. ในกรณีใ้มีการใ้หลักสูตรใหม่ หนังสือเรียนใหม่ ควรเชิญผู้ทรงคุณวุฒิมาบรรยายหรืออภิปราย เพื่อใ้ครูเขาใจหลักสูตรหรือหนังสือเรียนใหม่ ๆ อย่างแท้จริง หรืออาจจะส่งครูไปรับการอบรม หรือเข้าร่วมประชุมสัมมนาใ้

๖. ควรมีการสำรวจปัญหาเกี่ยวกับการสอนภาษาไทยอยู่เสมอ

การบริหารการสอน

ภายหลังที่ได้มีการจัดเตรียมบุคลากรเพื่อปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ในโรงเรียนแล้ว ฝ่ายบริหารจะต้องดำเนินการบริหารการสอนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การนำหลักสูตรไปใช้ เป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ นั่นคือ ต้องจัดให้มีการสำรวจปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอนในทุก ระดับชั้น มีการปรับปรุงคุณภาพของวัสดุ อุปกรณ์เครื่องมือวัดผล จัดให้มีการประชุมสัมมนา ครูสอนรวมกัน หรือประเมินผลงานรวมกัน หรือร่วมกันหาทางแก้ปัญหาต่าง ๆ ตลอดจน มีการติดตามผลการใช้หนังสือเรียน นำแผนงานหรือโครงการกิจกรรมต่าง ๆ ไปใช้ นอกจากนี้งานบริหารการสอนยังคลุมไปถึงการสนับสนุนและส่งเสริมให้มีการนิเทศทั้งภายใน โรงเรียนและกลุ่มโรงเรียนอีกด้วย

การจัดปัจจัยและสภาพที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน

การนำหลักสูตรไปใช้ให้ประสบความสำเร็จตามความมุ่งหมายของหลักสูตรนั้น ย่อมมีปัจจัยอื่น ๆ ที่จะช่วยส่งเสริมอีกหลายประการ ดังที่ กรมวิชาการ (๒๕๒๑ : ๑๗๓ - ๑๗๔) ได้เสนอแนะปัจจัยสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมการเรียนการสอน สรุปได้ว่า ประกอบด้วย ตารางสอน การจัดครูสอน การจัดเตรียมวัสดุประกอบหลักสูตร แบบเรียนและหนังสือ ประกอบอื่น ๆ ขนาดของห้องต่อจำนวนนักเรียน ห้องเรียนพิเศษเฉพาะวิชา ห้องสมุด ตลอดจนเครื่องอำนวยความสะดวก และการให้บริการต่าง ๆ สำหรับแต่ละหมวดวิชา เพื่อให้เอื้อต่อการนำหลักสูตรไปใช้ให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ฝ่ายบริหารจะต้องคอยสำรวจ ปัจจัยและสภาพต่าง ๆ ดังกล่าวในโรงเรียนอยู่เสมอว่ามีความพร้อมและเหมาะสมเพียงใด รวมทั้งส่งเสริมความร่วมมืออย่างจริงจังจากบุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียน

กาญจนา คุณารักษ์ (๒๕๒๗ : ๑๑๘) กล่าวถึงการบริการเพื่อการเรียน การสอนไว้ว่า "การบริการนี้จะสนองความต้องการของหลักสูตรและส่งเสริมให้ครูเรียนมี โอกาสศึกษาตนเอง และส่งเสริมนิสัยใฝ่รู้ " "

สุจิต เตียรชอบ (๒๕๓๐ : ๕๒) กล่าวถึงการจัดสภาพห้องเรียน ห้องสมุด และศูนย์วิทยากรภาษาไทยในโรงเรียนว่า "ทางผู้บริหารควรจะได้จัดอำนวยความสะดวกให้โดย เฉพาะอย่างยิ่งสภาพห้องเรียน และการจัดบริการเพื่อการเรียน การสอนต่าง ๆ ซึ่งได้แก่ห้องสมุด ห้องปฏิบัติการทางภาษา ศูนย์วิทยากรภาษาไทย

ห้องประชุมขนาดใหญ่ และห้องขนาดเล็กสำหรับใช้ประชุมกลุ่มย่อย" นอกจากนี้สุจริต เพียรชอบ (๒๕๓๐ : ๕๒ - ๕๔) ยังได้ให้รายละเอียดเพิ่มเติมอีกซึ่งสรุปได้ดังนี้

๑. ห้องเรียนวิชาภาษาไทยควรมีขนาดเหมาะสมพอดีครูและนักเรียนจะทำกิจกรรมต่าง ๆ

๒. ควรมีการจัดบริการเพื่อการเรียนการสอนภาษาไทย เพื่อให้การเรียนการสอนภาษาไทยดำเนินไปควยดี บริการต่าง ๆ เหล่านี้คือ จัดห้องสมุดประกอบการค้นคว้า มีห้องปฏิบัติการทางภาษาไทย เพื่อให้ความรู้นักเรียนและครู รวมทั้งการจัดสถานที่หรือห้องเล็ก ๆ พอที่จะใช้ประชุมกลุ่มย่อยได้

บรรเทา ฉัตรศักดิ์ (๒๕๒๖ : ๓๔๓) กล่าวถึงการปรับปรุงสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อการเรียนการสอนของนักเรียนว่า

การจัดบริเวณโรงเรียนให้มีความสะอาดสวยงาม การจัดห้องเรียนให้เป็นระเบียบ การจัดภายในเพื่อส่งเสริมการเรียนและความรู้นักเรียน การปลูกพืชพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับและมีป้ายชื่อบอก การจัดสวนไม้ในวรรณคดีประกอบคำกลอนในวรรณคดี ทีวีหนังสือในโรงเรียนไม่ว่าจะเป็นคำขวัญก็ดี ประชสาสุกก็จะต้องเขียนให้ถูกต้องความพจนานุกรม การจัดสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ช่วยส่งเสริมการอ่าน การเขียนที่ถูกต้องจะช่วยเสริมสร้างการเรียนที่ดีให้แก่นักเรียน

นอกจากนั้นการให้การสนับสนุนและส่งเสริมการปฏิบัติงานของบุคลากรฝ่ายต่างๆ ในโรงเรียนย่อมเป็นสิ่งสำคัญ เพราะงานส่วนนี้เป็นเสมือนการศึกษาติดตามผลการใช้หลักสูตรในโรงเรียนว่าใดดำเนินการต่าง ๆ ควบคู่ความถูกต้องสอดคล้องและเหมาะสมกับงานส่วนอื่น ๆ หรือไม่เพียงใด หากพบปัญหาที่จะไต่หาทางแก้ไขให้ลุล่วงไป ส่วนมากจะเป็นการแนะนำและช่วยเหลือครูผู้สอน โดยคำนึงถึงความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีระหว่างกัน

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

การดำเนินการตามจุดประสงค์ของหลักสูตร

จุดประสงค์ของหลักสูตร เป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งอันดับแรกในการดำเนินการจัดการศึกษา ธารง บัวศรี (๒๕๓๑ : ๑๒) โลกกล่าวว่า "จุดหมายของหลักสูตรที่

กำหนดขึ้นไว้นั้นมีลักษณะกว้าง ๆ พอให้ไว้ในหลักสูตรควรมีวิชาหรือกลุ่มวิชาใดยูบบาง แต่ไม่สามารถบอกให้ชัดเจนลงไปว่าเนื้อหาวิชาควรมีรายละเอียดอย่างไร ทั้งนี้จึงมีความจำเป็นของกำหนดจุดประสงค์อีกชั้นหนึ่ง"

จุดประสงค์ทั่วไป

เบนจามิน เอส บลูม (Benjamin-S. Bloom ๑๙๘๒ : ๖ - ๘) ได้คิดจำแนกระบบการกำหนดจุดประสงค์ขึ้นโดยอาศัยหลักการว่าจะครอบคลุม พัฒนาการ กานต่าง ๆ ของผู้เรียนทุกคนคือ ร่างกาย อารมณ์ และสังคม และแบ่งหมวดหมู่ ความจุดประสงค์ทางการศึกษา (Taxonomy of Education) ออกเป็น ๓ หมวดสรุปได้ว่า

ก. พุทธิพิสัย (Cognitive Domain) มีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ และความสามารถทางสติปัญญา

ข. เจตพิสัย (Affective Domain) มีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาความรู้สึกนึกคิด ทัศนคติ ค่านิยม ความสนใจ และความซาบซึ้ง

ค. ทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) มีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาทักษะ หรือความชำนาญในการใช้อวัยวะต่าง ๆ ของร่างกาย

จุดประสงค์รายวิชาของหลักสูตรวิชาภาษาไทย ระดับประกาศนียบัตร

วิชาชีพ

จากการที่สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล กระทรวงศึกษาธิการ ได้ปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรวิชาภาษาไทยใหม่โดย เน้นถึงความสำคัญในความก้าวหน้าทาง วิชาการ และ เทคโนโลยีสมัยใหม่ เพื่อให้ทันสมัยและเหมาะสมกับสภาวะทาง เศรษฐกิจ และสังคมของ ประเทศ ในรายวิชาภาษาไทยที่จัดไว้สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพได้กำหนดจุดประสงค์รายวิชาภาษาไทยไว้ดังนี้

รายวิชาในหมวดวิชาพื้นฐานทั่วไป ได้แก่วิชาภาษาไทย ๑ ภาษาไทย ๒ ภาษาไทย ๓ และภาษาไทย ๔

๑. มุ่งใหม่การฝึกการใช้ภาษา เพื่อให้สามารถใช้ภาษาไทยสื่อสารใหม่ ประสิทธิภาพความวัยและศักยภาพ

๒. ให้มีคุณสมบัติเป็นคนช่างสังเกตมีความคิดเชิงวิจารณ์มีค่านิยมและรสนิยม อันพึงประสงค์

๓. ให้มีความรู้ขั้นพื้นฐานเพื่อใช้ในการสื่อสารและ เล็งเห็นความจำเป็น
ที่ต้องใช้ถ้อยคำให้เหมาะสมแก่กาลเทศะและบุคคล

๔. ให้มีความรักและซาบซึ้งในวรรณกรรมไทยอันเป็นมรดกทางวัฒนธรรม
ของชาติ

๕. มีทักษะทางภาษาสูงขึ้น และมีความรู้เกี่ยวกับภาษาไทยเพิ่มขึ้นรวมทั้ง
มีความช่างสังเกต ช่างคิดเชิงวิจารณ์ และเพิ่มพูนความสามารถเชิงวิเคราะห์
และความสามารถในการจับประเด็นทั้งจากการอ่านและการฟัง

๖. สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นโดยอาศัยการสื่อสารให้เกิดประสิทธิผลยิ่งขึ้น

จุดประสงค์รายวิชาหมวดวิชาแกนธุรกิจสัมพันธ์ ใดแก่วิชาภาษาไทยธุรกิจ๑
และวิชาภาษาไทยธุรกิจ๒ มีรายละเอียดดังนี้

๑. ให้เข้าใจหลักการอ่าน การฟัง และสามารถแยกแยะหรือเก็บใจความ
สำคัญจากสารที่ได้อ่านหรือได้ฟังอย่างถูกต้อง

๒. ให้เข้าใจหลัก วิธีการ และสามารถเขียนในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งจะเป็น
ประโยชน์ในงานอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ

๓. เพื่อพัฒนาการใช้ภาษาไทยในการสื่อสารทางธุรกิจและสามารถแสดง
ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการณ์พาณิชย์ เศรษฐกิจ และอุตสาหกรรมในปัจจุบัน

๔. ให้เข้าใจหลักการพูดและสามารถเลือกใช้วิธีการพูดที่เหมาะสมแก่กาลเทศะ

จากจุดประสงค์รายวิชาทั้งในหมวดวิชาพื้นฐานทั่วไป และหมวดวิชา
แกนธุรกิจสัมพันธ์ดังกล่าว ปรากฏว่าเนื้อหาวิชาภาษาไทยตามจุดประสงค์มุ่งเน้นทักษะ
การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน เพื่อนำไปใช้ในสายงานธุรกิจโดยตรง แต่ยังคง
รักษาวัฒนธรรมและมรดกทางภาษาไว้

จุดประสงค์การเรียนรู้

นอกจากครูจะทำความเข้าใจกับจุดประสงค์ของการศึกษาทั่วไป
ครูจะต้องนำไปพิจารณากับจุดประสงค์รายวิชาที่ตนสอน เพื่อที่จะได้กำหนดออกมาเป็น
จุดประสงค์ในการสอนแต่ละครั้ง ซึ่ง กาญจนา เกียรติประวัติ (๒๕๒๔ : ๑๒๔) ได้กล่าวว่า
"การพิจารณาหาจุดประสงค์ในการสอนนั้น ครูจะต้องถามตัวเองว่าผู้เรียนจะทำอะไร
ไต่บ้าง พฤติกรรมที่ต้องการจากผู้เรียนจะต้องระบุไว้อย่างชัดเจน และเป็นสิ่งที่สามารถ
สังเกตได้ วัดได้ โดยระบุเกณฑ์ผู้เรียนจะต้องทำไปไว้อย่างไร"

เนื้อหาวิชาของหลักสูตรนั้นมีความหมายคลุมไปถึงประสบการณ์ต่าง ๆ ที่สำคัญ
ในการเรียนรู้ด้วย นับเป็นส่วนที่จะตอบสนองจุดประสงค์ของหลักสูตร ในการกำหนด
เนื้อหาวิชาและประสบการณ์ของการเรียนรู้ควรจะใหม่มีความเหมาะสมกับระดับชั้น
มีการจัดลำดับความยากง่ายให้สัมพันธ์กันและไม่ซ้ำซ้อน

ฮิลดา ทาบ่า (Hilda Taba ๑๙๓๐ : ๒๓๖ - ๒๔๕) ได้เสนอเกณฑ์ในการ
เลือกเนื้อหาไว้ ๖ ประการสรุปได้ดังนี้

๑. เชื่อถือได้และเป็นแกนสารของความรู้ในแต่ละสาขาวิชา
๒. สอดคล้องกับวุฒิภาวะในการเรียนรู้และประสบการณ์ของผู้เรียน
๓. สอดคล้องกับความต่องานและความสนใจของผู้เรียน
๔. สอดคล้องกับความเป็นจริงในสังคม
๕. มีความสมดุลระหว่างความกว้างและความลึก
๖. สนองความมุ่งหมายใดหลายประการ

อนึ่ง เนื้อหาวิชาและประสบการณ์การเรียนรู้จำเป็นต้องจัดให้ควบคู่กันไป
และสำหรับเกณฑ์ในการเลือกประสบการณ์ หรือ การพิจารณาว่าจะนำสิ่งใดมาสอน จึงจะ
เกิดผลดีแก่การเรียนการสอนมากที่สุดนั้น ระวีวรรณ ศรีครามศรี (๒๕๓๒ : ๒๖๖ - ๒๖๗)
ได้กล่าวถึงการเลือกและรวบรวมเนื้อหาวิชาไว้สรุปได้ว่า เมื่อมีการเรียนการสอนเกิดขึ้น
ครูเป็นผู้ให้เนื้อหาวิชาแก่ผู้เรียนตามที่หลักสูตรกำหนด ซึ่งอาจอยู่ในลักษณะของการให้
ความรู้ ผูกทักษะ เปลี่ยนทัศนคติ หรือให้รู้จักคุณค่าต่าง ๆ การเลือกและรวบรวมเนื้อหาวิชา
จะต้องสัมพันธ์กับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม
ที่กำหนดไว้ด้วย ยังมี แนวทางต่อไปนี้

๑. ความถูกต้อง (Validity) การเลือกเนื้อหาวิชาให้แก่ผู้เรียนจะต้องมี
ความถูกต้องและเป็นจริง หรือเป็นทฤษฎีที่พิสูจน์มาแล้ว เพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาอย่างถูกต้อง
๒. มีความสำคัญ (Significance) พิจารณาว่าเนื้อหานั้นมีความสำคัญหรือ
มีคุณค่าต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน
๓. เป็นสิ่งที่น่าสนใจ (interest) เลือกเนื้อหาวิชาที่น่าสนใจ และเหมาะ
กับวัยของผู้เรียนจะเป็นแรงกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจเรียน
๔. ผู้เรียนสามารถเรียนได้ (learnability) ครูควรจะได้พิจารณาสอน

ในสิ่งที่ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ซึ่งขึ้นกับการประยุกต์เนื้อหาที่จัดไว้ในหลักสูตรให้เหมาะสมกับประสบการณ์และวัยของผู้เรียน

สำหรับการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย สุจริต เพียรชอบ (๒๕๓๐ : ๕๗) โลกกล่าวถึงการจัดเวลาเรียนรู้ไปทั่ว ทางฝ่ายบริหารควรจัดเวลาเรียนวิชาต่าง ๆ ในหมวดวิชาภาษาไทยอย่างระมัดระวังและควรคำนึงถึงประโยชน์ที่ผู้เรียนจะได้รับให้มากที่สุดเช่น ควรจัดให้เรียนวิชาภาษาไทยทุกวัน เพื่อจะได้ฝึกทักษะอย่างสม่ำเสมอ จัดหาเวลาให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมเสริมหลักสูตร และจัดเวลาเรียนรู้ให้อยู่ในช่วงเวลาเช้า เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้น

การกำเนิการจกกิจกรรมการ เรียนการสอน

การ เรียนการสอนจะสัมฤทธิ์ผลตามความมุ่งหมายของหลักสูตรหรือไม่ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบที่สำคัญหลายประการ เช่น ตัวครู นักเรียน ความพร้อมด้านเนื้อหา สื่อการเรียนการสอน รวมทั้งสภาพแวดล้อมในการสอน โดยเฉพาะตัวครูสอนจะต้องเป็นผู้มีความรู้ในวิชาที่จะสอนเป็นอย่างดี และสามารถที่จะถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้เรียน หรือให้ผู้เรียนเกิดการ เรียนรู้ และสามารถนำความรู้ เหล่านั้นไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้

๑. การสอนของครู

อารี สัตหควี (๒๕๒๒ : ๑๔๔) ได้ให้ข้อคิดว่า "การสอนคือ ประมวลประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ฝ่ายหนึ่งคือ ครู จัดทำขึ้นเพื่อให้อีกฝ่ายหนึ่งคือ นักเรียน เกิดการเรียนรู้ เกิดการเปลี่ยนแปลง เป็นการกระทำที่พ้ให้ทั้งสองฝ่ายรับรู้ในขณะปฏิบัติ มีจุดมุ่งหมายที่แน่นอน ถ้าวิธีสอนไม่เหมาะสมก็อาจไม่ทำให้เกิดการ เปลี่ยนแปลงได้เลย"

ในการ เรียนการสอนซึ่ง เป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้หลักสูตรบัง เกิดผลควรจะมี การปรับปรุง เปลี่ยนแปลงให้ทันสมัย และมีประสิทธิภาพคือยุดลอกเวลา ครูภาษาไทยจึง ควรมีการปรับปรุงการเรียนการสอนของคนให้ดีขึ้นอยู่ตลอดเวลา ดังที่ สุจริต เพียรชอบ (๒๕๒๕ : ๕๕ - ๕๖) โลกกล่าวถึงการปรับปรุงการสอนของครูภาษาไทยไว้สรุปไว้ดังนี้

๑. ศึกษาหาความรู้จากตำราและแหล่งวิทยาการต่าง ๆ
๒. หาโอกาสชมการสาธิตการสอนภาษาไทย ร่วมอภิปราย และแสดงความคิดเห็นหลังจากกิจกรรมสาธิตแล้ว
๓. จัดโครงการ เยี่ยมเยียนระหว่างโรงเรียน เพื่อจะไต่ถาม เหตุการณ์สอนของครูในโรงเรียนอื่น และนำมาปรับปรุงการสอนของคนให้ดีขึ้น
๔. ขอคำแนะนำจากครู
๕. เข้าร่วมการประชุมอบรม ประชุมเชิงปฏิบัติการ หรือเข้าร่วมการสัมมนาที่ทางโรงเรียนหรือกลุ่มโรงเรียนจัดขึ้น เพื่อที่จะได้มีโอกาสรับความรู้ใหม่ ๆ หรือได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการสอนภาษาไทยกับครูจากสถาบันอื่น ก่อให้เกิดความงอกงามทางสติปัญญา และเป็นเครื่องเร้าให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ในการหาวิธีสอนที่น่าสนใจต่อไป
๖. ศึกษาข้อในระดับที่สูงขึ้น หรือเข้ารับฟังการบรรยายเฉพาะเรื่องในสถาบันอุดมศึกษา เพื่อเพิ่มพูนความรู้และวิธีสอนให้ดีขึ้น

๒. วิธีสอน

การเรียนการสอนตามหลักสูตรใหม่นั้น นักเรียนควรที่จะเป็นผู้แสวงหาความรู้ด้วยตนเองอยู่ตลอดเวลา แต่สำหรับวิชาภาษาไทยแล้วนักเรียนมักจะไม่ให้ความสนใจเท่าที่ควร ครูภาษาไทยจึงควรพลิกแพลงนำวิธีการสอนแบบต่าง ๆ มาใช้เพื่อให้นักเรียนเกิดความสุขสนุกสนาน และสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนให้มีชีวิตชีวามากขึ้น โดยควรควรนำวิธีสอนแปลก ๆ ใหม่ ๆ มาสอนให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นที่จะเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนอยู่ตลอดเวลา

สุจิต เพียรชอบ (เอกสารหมายเลข ๑ : ๒ - ๔) ได้เสนอแนะกลวิธีสอนที่จะทำให้หลักสูตรสัมฤทธิ์ผล สรุปได้ดังนี้

๑. ครูควรคำนึงถึงองค์ประกอบของการเรียนการสอน ๓ ประการ ได้แก่ จุดมุ่งหมาย องค์ประกอบและกิจกรรมการเรียนรู และวิธีการวัดผล ดังนั้นในการสอนภาษาไทยแต่ละครั้งควรมีจุดประสงค์ที่ชัดเจนและแน่นอน ถ้าครูเขียนเป็นจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมควยก็จะมี เป็นการดี เพราะจะทำให้ทราบว่าการให้นักเรียนทำอะไร จะได้กิจกรรมเพื่อไหมบรรลุจุดประสงค์ที่ตั้งไว้

๒. ควรศึกษาเนื้อหาในหนังสือเรียนที่คนสอนให้เข้าใจ
๓. ควรศึกษาค้นคว้าหาค้นคว้าละเอียดถี่ถ้วน เพราะจะช่วยให้การเรียนการสอนดำเนินไปโดยสะดวกยิ่งขึ้น

๔. ควรทำแผนการสอนให้ชัดเจน
๕. ควรได้ศึกษาพื้นฐานทางภาษาของนักเรียนก่อนที่จะลงมือสอน
๖. ควรปรับปรุงการเรียนการสอนให้เหมาะกับเวลาที่มียุ
๗. ควรให้นักเรียนได้มีโอกาสฝึกทักษะทางภาษาทั้งในชั้นเรียน และในกิจกรรมเสริมหลักสูตร

๔. อาจารย์สอนดังต่อไปนี้มาใช้

- ๔.๑ การบรรยาย
 - ๔.๒ การอภิปราย
 - ๔.๓ วิธีการแก้ปัญหา (Problem-solving Method)
 - ๔.๔ วิธีการแบ่งกลุ่มคนควา (Study Group)
 - ๔.๕ วิธีการแบ่งกลุ่มระดมความคิด (Brainstroming Group)
 - ๔.๖ วิธีการแบ่งหมู่ทำงาน (Task Group)
 - ๔.๗ วิธีสาธิต (Demonstration Technique)
 - ๔.๘ วิธีแสดงบทบาทสมมุติ (Role-playing method)
 - ๔.๙ การใช้สถานการณ์จำลอง และเกม (Stimulation and Games)
 - ๔.๑๐ การสอนเป็นคณะ (Team Teaching)
 - ๔.๑๑ การสอนด้วยวิธีการตอบสนอง (Response-centered Technique)
 - ๔.๑๒ การสอนโดยใช้ศูนย์การเรียน
๓. การใช้สื่อการเรียนการสอน

การเรียนการสอนจะประสบผลสำเร็จได้ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรหรือไม่ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายประการ สื่อการเรียนเป็นเครื่องมือที่จะช่วยถ่ายทอดความรู้ให้แก่แก่นักเรียนได้บรรลุเป้าหมายได้เร็วและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (๒๕๒๓ : ๑๑๒) ได้กล่าวถึงสื่อการสอนไว้ว่า "สื่อการสอน หมายถึง วัสดุอุปกรณ์และวิธีการที่ใช้ เป็นสื่อกลางให้ผู้สอนสามารถส่งหรือถ่ายทอดความรู้ เจตคติและทักษะไปยังผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ"

ไชยยศ เรืองสุวรรณ (๒๕๒๖ : ๕) กล่าวว่า "สื่อการสอน หมายถึง สิ่งที่ใช้ช่วยในการ เรียนรู้ ซึ่งครูและนักเรียนเป็นผู้ใช้ เพื่อช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น"

บรรเทา กิตติศักดิ์ (๒๕๒๖ : ๓๓๕) กล่าวว่า "อุปกรณ์การสอนเป็นเครื่องมือหรือ วัสดุที่ช่วยให้ครูสามารถถ่ายทอดความรู้ ข้อเท็จจริง ทักษะ เจตคติ ความซาบซึ้งเห็นคุณค่า ให้เกิดผลดีกับผู้เรียน ทำให้การสอนมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนเรียนไ้รวดเร็ว เข้าใจสิ่งที่เรียน ได้ชัดแจ่มแจ้ง และเรียนได้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ควรวางไว้"

วรรณา เขียมทะวงษ์ (๒๕๒๘ : ๑) กล่าวว่า "สื่อการสอนหมายถึง สิ่งซึ่ง ใช้เป็นตัวกลาง ในการถ่ายทอดความรู้ ทักษะ เจตคติ ให้แก่ผู้เรียน หรือทำให้ผู้เรียนได้ เรียนรู้ตามวัตถุประสงค์"

กิตานันท์ มลิทอง (๒๕๓๑ : ๓๖) กล่าวว่า "หมายถึงตัวกลางที่ช่วยนำและ ถ่ายทอดความรู้จากครูสอนหรือจากแหล่งความรู้ไปยังผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถ บรรลุถึงวัตถุประสงค์การเรียนที่ตั้งไว้"

สรุปว่าสื่อการสอนหมายถึง วัสดุ อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ครูได้นำมาใช้ประกอบการเรียน เพื่อให้การ เรียนการสอนประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพตรงตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

สำหรับการเลือกสื่อการสอนนั้น เจมส์ คัมบลิว บราวน์ และคนอื่น ๆ (James W. Brown and Others ๑๙๙๐ : ๑๙๐ - ๑๙๑) ได้ให้เกณฑ์ในการเลือกสื่อการสอน สรุปได้ดังนี้

๑. ความเหมาะสม
๒. ความเชื่อถือได้
๓. ความน่าสนใจ
๔. การจัดและความสมดุล

ผลสำเร็จตาม เป้าหมายที่ไว้กว้างไว้

มีผู้ให้ความหมายของ การวัดผลไว้ดังนี้

เขาวดี วิบูลย์ศรี (๒๕๒๘ : ๘) ให้ความหมายของการวัดผลการศึกษาไว้ว่า "คือกระบวนการที่พยายามจะค้นหาระดับซึ่งแสดงถึงปริมาณลักษณะในตัวบุคคล หรือสิ่งของ หรือ เหตุการณ์"

กานดา พูนทวีลาภ (๒๕๒๘ : ๘) ให้ความหมายของการวัดผลว่า "หมายถึงการ กำหนด ตัว เลข หรือสัญลักษณ์ให้เข้ากับสิ่งของหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ตามกฎเกณฑ์ โดย เป็นการกำหนดปริมาณของสิ่งที่ต้องการจะวัด"

พนัส หันนาคินทร์ (๒๕๒๘ : ๒๔๓) ให้ความหมายของการวัดผลว่า "หมายถึง การ เปรียบ เทียบสิ่งที่เราต้องการทราบหรือปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นกับมาตรฐานที่เรากำหนด ขึ้นไว้ หรือมาตรฐานที่ยอมรับกันว่า เป็นมาตรฐานที่ถูกคอง"

สรุปได้ว่า การวัดผลคือ การกำหนดหน่วยมาตรฐานขึ้น โดย เป็นที่ยอมรับกันว่า เป็นมาตรฐานที่ถูกคอง และมีเครื่องมือช่วยในการวัด เพื่อให้ทราบถึงปริมาณ ลักษณะใน ตัวบุคคล สิ่งของ หรือ เหตุการณ์

ส่วน การประเมินผลนั้นมีผู้ให้คำจำกัดความดังนี้

กานดา พูนทวีลาภ (๒๕๒๘ : ๒) ให้ความหมายของการประเมินผลว่า " หมายถึง กระบวนการตัดสินคุณค่าของสิ่งของหรือการกระทำใด ๆ โดย เปรียบ เทียบกับ เกณฑ์ ซึ่งมีความหมายกว้างกว่าการวัดผล โดยจะครอบคลุมทั้งปริมาณและคุณภาพ การประเมินผล จึง เป็นกระบวนการที่ต้องมีการวัดผลแล้ววินิจฉัย ตัดสินคุณค่าที่ได้จากการวัดอย่างมีกฎ เกณฑ์"

พนัส หันนาคินทร์ (๒๕๒๘ : ๒๔๓ - ๒๔๔) กล่าวว่า

การประเมินผล เป็นการนำคะแนนหรืออาจ เรียกได้ว่าข้อมูล มาทำการกำหนด คุณค่าว่าจะคะแนนที่นักเรียนคนใดคนหนึ่งได้รับนั้นมีคุณค่าที่นำพึงพอใจ เพียงไร การประเมินผลนั้นไม่มีมาตรฐานตายตัว อาจจะต้องพิจารณาถึงสิ่งแวดล้อมและ องค์ประกอบอื่นอีกด้วย โดยเหตุนี้ จึงมักจะถือว่า การประเมินผลมีลักษณะ เชิง

ปรัชญาส่วนการวัดผลมีลักษณะ เป็นวิทยาศาสตร์”

กิริติ ศรีวิเชียร (๒๕๓๑ : ๒๖) กล่าวถึงการประเมินผลว่า

การประเมินผล หมายถึง กระบวนการกำหนดคุณค่าของสิ่งหนึ่งสิ่งใดภายในโรงเรียน ซึ่งสิ่งนั้นได้รับการนิยามเอาไว้อย่างชัดเจน และรวมถึงการกำหนดประสิทธิภาพในการดำเนินงานของโรงเรียนอีกด้วย ผลที่ได้รับจากการประเมินช่วยให้มองเห็นความสัมพันธ์กันระหว่างสิ่งที่จำเป็นกับสิ่งที่คาดหวังเอาไว้มาก่อนมากน้อย เพียงใด

สรุปว่า การประเมินผลคือกระบวนการกำหนดคุณค่าของสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือการกระทำใด ๆ โดยนำมา เปรียบ เทียบกับ เกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้

ประเภทของการประเมินผล

สำนักทดสอบทางการศึกษา กรมวิชาการ (๒๕๓๐ : ๕๑ - ๕๔) ได้กล่าวถึงประเภทของการประเมินผลจำแนกตามวัตถุประสงค์ สรุปได้ดังนี้

๑. การประเมินผลการเรียนมีจุดประสงค์คือ
 - ๑.๑ เพื่อพิจารณาว่านักเรียนมีทักษะที่จำเป็นสำหรับการเรียนเพียงใด
 - ๑.๒ เพื่อพิจารณาว่าในการสอนควรจะวางนักเรียนอยู่ในตำแหน่งใดของลำดับชั้นการสอน
 - ๑.๓ เพื่อพิจารณาว่าส่วนใดของการเรียนที่นักเรียนพร้อมที่จะยอมรับ
 - ๑.๔ เพื่อเป็นการวัดพื้นฐานเบื้องต้นของนักเรียน ซึ่ง จะช่วยให้ทราบความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของนักเรียน
 - ๑.๕ เพื่อเป็นการวางแผนการสอน ให้เหมาะสมกับสภาพของนักเรียน
 - ๑.๖ เพื่อพิจารณาว่าจุดประสงค์ใดที่ไม่ต้องเรียน เมื่อนักเรียนรอบรู้แล้ว
๒. การประเมินผลระหว่างเรียน เป็นการประเมินผลเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนมีจุดประสงค์คือ
 - ๒.๑ ต้องการทราบว่า ผู้เรียนบรรลุตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่เพียงใด
 - ๒.๒ ต้องการทราบว่า ผู้เรียนบรรลุตามจุดประสงค์การเรียนถึงขั้นตอนใด
 - ๒.๓ ต้องการทราบว่า ผู้เรียนบกพร่องในจุดประสงค์ใด

๒.๔ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงการเรียนของนักเรียนเป็นรายบุคคลหรือกลุ่มย่อย

๒.๕ เพื่อช่วยให้ใช้วัสดุการเรียน และ วิธีสอนที่ถูกต้อง ในการแก้ไขข้อบกพร่องในการเรียนของนักเรียน

๒.๖ เพื่อให้ขอมูลจากการประเมินในการปรับปรุงวิธีสอน สื่อการสอน หรือลำดับชั้นการสอน

๓. การประเมินผลรวม เป็นการประเมินเมื่อสิ้นสุดการสอนในแต่ละรายวิชา หรือโปรแกรมการสอน มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาว่า

๓.๑ นักเรียนมีความรู้งานชิ้นเท่าใด

๓.๒ นักเรียนเก่งหรืออ่อนวิชาใด กลุ่มวิชาใด

๓.๓ จะต้องแก้ไขปรับปรุงการเรียนการสอน โดยส่วนรวมเรื่องใด

วิชาใด

๓.๔ ให้เกรด

๓.๕ พยายามวัดความสำเร็จในรายวิชาที่ต่อเนื่องต่อไป

๓.๖ เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์บางประการของนักศึกษาแต่ละกลุ่ม

การประเมินผลรวม ผู้สอนจะต้องประเมินให้ครอบคลุมทุกจุดประสงค์ แต่จำมีเวลาจำกัด และมีจุดประสงค์ที่ต้องประเมินมาก อาจมีการเลือกจุดประสงค์ที่จะประเมินได้ดังนี้

๑. สุ่มจุดประสงค์จากจุดประสงค์ทั้งหมดโดยเลือกจุดประสงค์ที่สำคัญ

๒. สุ่มจุดประสงค์ที่สำคัญ โดยเรียงตามความสำคัญมาจนน้อย

๓. เรียงลำดับความสำคัญด้วยการจัดลำดับ

จุดประสงค์ในการวัดและประเมินผลการเรียน

สมพร มั่นคะสุทร (๒๕๒๖ : ๒๗๑ - ๒๗๒) กล่าวถึงจุดประสงค์ที่สำคัญของการวัดและประเมินผลวิชาภาษาไทยโดยทั่วไปสรุปได้ดังนี้

๑. เพื่อทดสอบพื้นฐานความรู้ว่ามีมากน้อยเพียงใด มีความสามารถและทักษะในการใช้ภาษาแต่ละคานมากน้อยเพียงใด

๒. เพื่อจัดแบ่งกลุ่มนักเรียนตามความสามารถ โดยเฉพาะในการแข่งขันทำ
ในชั้นเรียน
๓. เพื่อวัดพัฒนาการและผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนวิชาภาษาไทยว่ามีมากน้อย
เพียงใด
๔. เพื่อประเมินผลการสอนของครูไปช่วยในครัว
๕. เพื่อให้ให้นักเรียนทราบความสามารถทางภาษาของคน เพื่อหาทางปรับปรุง
ให้ดียิ่งขึ้น
๖. เพื่อตรวจสอบข้อบกพร่องทางภาษาไทยทั่วไปของนักเรียนจะใดหาวิธี
ปรับปรุงซ่อม เสริมให้ดียิ่งขึ้น
๗. เพื่อเร้าความสนใจแก่นักเรียน
๘. เพื่อเสริมสร้างทัศนคติต่อวิชาภาษาไทยให้ดียิ่งขึ้น
๙. เพื่อหาทางปรับปรุงข้อทดสอบให้ดียิ่งขึ้น
๑๐. เพื่อหาวิธีสอนที่จะสอนให้ใคร่ดียิ่งขึ้น

ประโยชน์ของการวัดและประเมินผลการสอนวิชาภาษาไทย

สุจริต เพียรชอบ (๒๕๓๐ : ๒๕๔ - ๒๖๐) กล่าวถึงประโยชน์ของการวัดและ
ประเมินผลการสอนวิชาภาษาไทย สรุปได้ดังนี้

๑. ช่วยให้ครูได้ทราบสถานภาพทางการ เรียนภาษาของนักเรียนได้เป็นอย่างดี
๒. ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนมีความสนใจในการ เรียนวิชาภาษาไทย เพิ่มขึ้น
๓. ช่วยให้ครูสามารถแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ตามความสามารถ
๔. สามารถประเมินผลการสอนของครู ว่ามีความสามารถในการสอนเพียงใด
๕. สามารถวินิจฉัย ท้ายนายผลเกี่ยวกับการ เรียนการสอนได้
๖. เป็นวิธีหนึ่งของการ เรียนการสอน
๗. ช่วยให้ครูสามารถให้คะแนนนักเรียนได้ถูกต้องยิ่งขึ้น

วิธีวัดและประเมินผลการ เรียนการสอนภาษาไทย

การวัดและประเมินผลการ เรียนการสอนภาษาไทยมีหลายวิธี เพื่อให้การวัดมี
ประสิทธิภาพดี สามารถวัดได้ถูกต้อง ตรงกับความเป็นจริง สุจริต เพียรชอบ (๒๕๓๐ :

๒๖๖ - ๒๗๐) ใ้ค้ระบุภาษาไทยใช้วิธีการวัดและประเมินผล หลายวิธี สรุปใ้ค้ดังนี้

๑. การถามตอบปากเปล่า
๒. การสอบปากเปล่า
๓. การสัมภาษณ์
๔. การสนทนา
๕. การอภิปราย
๖. การประชุมกลุ่มย่อย
๗. การสังเกต
๘. การใช้แบบสอบถาม (questionnaires)
๙. การใ้ค้ให้นักเรียนทำรายงานเสนอผลการคนควา
๑๐. การใช้มาตราส่วนประเมินค่า (rating scale)
๑๑. การบันทึกพฤติกรรมทางภาษาของนักเรียน (anecdotal record)
๑๒. วัตผลใ้ค้โดยใ้ค้แผนภูมิแสดง เกณฑ์
๑๔. การสอบขอเขียนทั้งปรนัย และอัตนัย

นอกจากนี้ ครูภาษาไทยยังอาจวัดผลด้วยวิธีอื่น ๆ อีกใ้ค้ได้ เช่น การวาดภาพ ประกอบการเรียนวรรณคดี การแสดงละคร การโต้วาที การโตกลอนสด การตกแตง ป้ายนิเทศ และอื่น ๆ

งานวิจัยที่เกี่ยวของ

งานวิจัยในประเทศ

จิรภา ลิ้มเลิศเสถียร (๒๕๒๘ : ๕๓ - ๑๐๘) ใ้ค้ทำวิจัยเรื่อง "การนำหลักสูตร วิชาภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ฉบับพุทธศักราช ๒๕๒๔ ไปใ้ค้ในโรงเรียนรัฐบาล ในกรุงเทพมหานคร" มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูภาษาไทยและ นักศึกษาที่มีค้อสภาพการใ้ค้หลักสูตรวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ฉบับพุทธศักราช ๒๕๒๔ ไปใ้ค้ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษากระทรวงศึกษาธิการ ใน กรุงเทพมหานคร ด้านการบริหารและการบริการหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน ตลอดจน การวัดผลประเมินผล และเพื่อศึกษาความค้องการของผู้บริหาร ครูภาษาไทยและนักเรียน

เกี่ยวกับการนำหลักสูตรวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช ๒๕๒๔ ไปใช้
 ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นมา ๒ ชุดกับกลุ่มตัวอย่างประชากร ที่เป็นผู้บริหาร ๖๐ คน
 ครูภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ๑๒๐ คนและนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย
 ๔๐๐ คน จากโรงเรียนรัฐบาล ๖๐ แห่งในกรุงเทพมหานคร นำข้อมูลที่ได้มาหาค่าร้อยละ
 ค่ามัธยฐาน เลขคณิต และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่าผู้บริหาร และครู
 ภาษาไทยมีความเห็นสอดคล้องกันว่าภาระงานเกี่ยวกับการบริหารและการบริการ
 หลักสูตรคานการเตรียมบุคลากร และคานการบริหารการสอน มีการดำเนินการอยู่ใน
 ระดับมาก ผู้บริหาร ครูภาษาไทย และนักเรียน มีความเห็นสอดคล้องกันว่ามีการดำเนินการ
 ตามหลักการคานการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล และความสามารถในการ
 จัดการ เรียนการสอนให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร อยู่ในระดับมาก ส่วนการจัด
 งบประมาณและสภาพที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน และการดำเนินการตามหลักการคาน
 จุดประสงค์ของหลักสูตรในคานโครงสร้างและเนื้อหา นั้น ผู้บริหาร และครูภาษาไทย
 มีความเห็นสอดคล้องกันว่ามีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก แต่นักเรียนเห็นว่ามีการ
 ดำเนินการในระดับน้อย

วิไลลักษณ์ วรรณานนท์ (๒๕๒๔ : ๕๔ - ๖๓) ใ้ทำวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็น
 ของอาจารย์และนักศึกษา เกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยธุรกิจ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา"
 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์ และนักศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอน
 วิชาภาษาไทยธุรกิจ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างประชากร
 คือ อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาไทยธุรกิจ ๓๐ คน และนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
 ชั้นปีที่ ๑ ๓๓๔ คน จากวิทยาลัยพณิชยการ และวิทยาลัยอาชีวศึกษาทั่วประเทศ ๓๔ แห่ง
 นำข้อมูลที่ได้มาหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า
 คานเนื้อหาและการเรียน อาจารย์และนักศึกษามีความเห็นว่า เนื้อหาวิชาภาษาไทยธุรกิจที่
 จัดให้เรียนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพในอนาคตได้ในระดับมาก
 คานการจัดการเรียนการสอน อาจารย์และนักศึกษามีความเห็นว่า ครูจัดกิจกรรมการเรียน
 การสอนระดับปานกลาง และครูนำสื่อการสอนมาใช้ในระดับน้อย คานวิธีการวัดผล และ
 ประเมินผล อาจารย์และนักเรียนมีความเห็นสอดคล้องกันว่า ครูวัดและประเมินผลเมื่อจบ
 บทเรียนแต่ละเรื่อง เป็นอันดับแรก คานการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร อาจารย์มีความเห็น

ว่าครูจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรในระดับปานกลาง แต่นักเรียนเห็นว่าครูจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรในระดับน้อย ด้านการบริการทางวิชาการแก่อาจารย์และนักเรียนมีความเห็นสอดคล้องกันว่าวิทยาลัยจัดบริการทางวิชาการในระดับปานกลาง

ชั้นทอง แสนอม (๒๕๓๐ : ๔๖ - ๕๕) ได้ทำวิจัยเรื่อง "ความต้องการการนิเทศทางวิชาการของครุภาษาไทยสังกัดกรมอาชีวศึกษา" มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการการนิเทศทางวิชาการของครุภาษาไทย สังกัดกรมอาชีวศึกษาในสถานต่าง ๆ ดังนี้ คือจุดประสงค์ เนื้อหาและหนังสือเรียน วิธีสอน สื่อการสอน การวัดและการประเมินผล กิจกรรมเสริมหลักสูตร และด้านความก้าวหน้าทางวิชาการของครุภาษาไทย ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างประชากรที่เป็นครุภาษาไทยสังกัดกรมอาชีวศึกษาจำนวน ๓๒๕ คน นำข้อมูลที่ได้มาหาความถี่ ความชันนิยม เลขคณิต และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า ครุภาษาไทยมีความต้องการการนิเทศทางวิชาการ ด้านหลักสูตร ด้านจุดประสงค์ ด้านเนื้อหาและหนังสือเรียน ด้านวิธีสอน ด้านสื่อการสอน ด้านการวัดและประเมินผล ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร ด้านความก้าวหน้าทางวิชาการ ในระดับมาก

สุมาลี เกียรติทอง (๒๕๓๑ : ๑๓๕ - ๑๕๐) ได้ทำวิจัยเรื่อง "การเรียนการสอนวิชาเลือกภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ตามการรับรู้ของครุภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร" มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาเลือกภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ตามการรับรู้ของครุภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร ในด้านหลักสูตรและหนังสือเรียน วิธีสอน เนื้อหาวิชา การใช้สื่อการสอน การวัดและประเมินผล การนิเทศการสอน ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามกับครูจำนวน ๓๓๗ คน ในโรงเรียนที่เปิดสอนวิชาเลือกจำนวน ๗๕ โรงเรียน นำข้อมูลที่ได้มาหาความถี่ ความชันนิยม เลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า ครุภาษาไทยรับรู้ว่าการใช้หลักสูตรและหนังสือเรียน การปฏิบัติตามกระบวนการสอน การปฏิบัติตามหลักการวัดและประเมินผลมีการปฏิบัติมาก และเห็นควยว่าเนื้อหาวิชาทุกบท ทุกรายวิชามีความเหมาะสมมาก ส่วนการบริการทางด้านวิชาการ การใช้วิธีสอนแบบต่าง ๆ การใช้กิจกรรมประกอบการเรียนการสอน การใช้สื่อการสอนและการจัดหาสื่อการสอน การปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์และการนิเทศภายในโรงเรียน ครู

ภาษาไทยรับร่วมีการปฏิบัติน้อย

เชาว์ สุรินทร์ (๒๕๓๒ : ๑๐๐ - ๑๐๓) ได้ทำวิจัยเรื่อง "การเรียนการสอนภาษาไทยหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช ๒๕๓๐ ตามการรับรองของครุภาษาไทยและนักเรียนในวิทยาลัยเทคนิค" มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการเรียนการสอนภาษาไทยหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช ๒๕๓๐ ตามการรับรองของครุภาษาไทยและนักเรียน ในคานจุดมุ่งหมายรายวิชา เนื้อหาวิชา กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล กิจกรรมเสริมหลักสูตร ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างประชากรที่เป็นครุภาษาไทย ๘๘ คน นักเรียน ๕๑๐ คน นำข้อมูลที่ได้มาหาค่าร้อยละ ค่ามัชฌิมเลขคณิต และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า ครุภาษาไทยและนักเรียน เห็นควมมากกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรวิชาภาษาไทย และการจัดเนื้อหาวิชาภาษาไทย ในคานการปฏิบัติ ทั้งครุและนักเรียนมีความเห็นว่า การปฏิบัติในเรื่องการวัดและประเมินผลมีการปฏิบัติมาก แต่การปฏิบัติในคานการเรียนการสอน คานสื่อการเรียนการสอน และคานกิจกรรมเสริมหลักสูตร เห็นว่ามีการปฏิบัติน้อย

งานวิจัยต่างประเทศ

แมมโค อับ เกล อาซิม เอล-ซาเดค (Mamdoth Abdel Azeem El-Sadek ๑๕๘๓ : ๓๔๕๖-A-๓๔๕๗-A) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับบทบาทของครุในการพัฒนาและประเมินหลักสูตร โดยสำรวจความคิดเห็นครุซึ่งสอนวิชาสามัญจำนวน ๒๖๑ คน ซึ่งสอนในระดับมัธยมต้นในนิวยอร์ก ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของครุกับไทเลอร์ (Tyler) มีความคล้ายคลึงกันมากในเรื่องการเรียงลำดับก่อนหลังของสิ่งที่ควรทำในการพัฒนาหลักสูตร ครุใช้วิธีการสอนแบบให้นักเรียนเป็นศูนย์กลางในการพัฒนาหลักสูตร เพื่อจุดประสงค์ของการเรียนการสอน การเลือกวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน การใช้วิธีสอน หรือการประเมินผลครุจะคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจหรือทักษะของนักเรียนเป็นเกณฑ์สุดท้ายครุคิดว่าตนเป็นศูนย์กลางในการตัดสินใจเกี่ยวกับหลักสูตรทุกคาน

จอร์จ ปีเตอร์ ไวท์ (George Peter White ๑๙๕๐ : ๑๙๘๒-A) ไททานิววิจัย เรื่อง "การเปลี่ยนแปลงในโรงเรียน : การศึกษาความเข้าใจของครูเกี่ยวกับกระบวนการ ส่งเสริมการใช้หลักสูตร" มีจุดประสงค์เพื่อที่จะค้นหาปัจจัยเกี่ยวกับการรับรู้ของครูซึ่ง อาจจะสนับสนุนหรือขัดขวางการใช้หลักสูตรและการเปลี่ยนแปลงวิธีสอนของครู และเพื่อกำหนดระดับการใช้นวัตกรรมซึ่งมีผลต่อการเรียนการสอนของครู กลุ่มตัวอย่างประชากร คือครูในโรงเรียนประจำจังหวัดขอนแก่นซึ่งตั้งอยู่ใจกลางเมือง เพื่อสำรวจในการศึกษา เป็นกรณี และสะดวกในการสำรวจข้อมูล ผู้วิจัยได้แยกปัจจัยซึ่งถูกมองว่ามีผลต่อความสามารถของครูในการใช้หลักสูตรและการใช้นวัตกรรมการสอน ออกเป็น ๕ ประการ คือ ประเภทของผู้นำที่ถูกจัดเตรียมเพื่อให้เหมาะกับการเปลี่ยนแปลงในการให้บริการต่าง ๆ โครงสร้างและธรรมชาติของนวัตกรรม ความคิดที่ต้องการจะใช้นวัตกรรมที่หาได้ง่าย ๆ จำนวนครูที่เกี่ยวข้องกับการใช้นวัตกรรม และประการสุดท้ายคือธรรมชาติและวัฒนธรรมของหมู่คณะที่ต้องการพัฒนานวัตกรรม โดยมีปัจจัยสนับสนุนคือความร่วมมือกันระหว่างครูและผู้บริหาร รวมถึงการขอคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ผลการวิจัยพบว่ามีความสัมพันธ์ทางบวกระหว่างความเข้าใจของครูในการใช้นวัตกรรมกับการส่งเสริมการใช้หลักสูตร

มาเรียน ซิลเวอร์สไตน์ เซลาเบรส (Marian Silverstein Calabrese ๑๙๕๐ : ๒๓๖๗-A) ไททานิววิจัย เรื่อง "เทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงกับการสอนภาษาอังกฤษ : การศึกษาแบบ เกลฟายของนักการศึกษาอเมริกันและอังกฤษ เกี่ยวกับหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายในอนาคต" การศึกษานี้เป็นผลเนื่องมาจากการที่ครูภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนปลายได้รับผลกระทบจากความเปลี่ยนแปลงและความทันสมัยของเทคโนโลยีในการสื่อสารซึ่งก้าวเข้าไปในยุคสารสนเทศ ซึ่งสิ่งเหล่านี้มีผลต่อการพัฒนาหลักสูตรที่จะเตรียมนักเรียนไปสู่การศึกษาขั้นสูงในโลกยุคหน้า ผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มตัวอย่างประชากร เป็นนักการศึกษาจากประเทศสหรัฐอเมริกา และอังกฤษ จำนวน ๓๒ คนซึ่งจัดว่าเป็นผู้ที่เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสำหรับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในปี ๒๐๐๕ โดยใช้แบบสอบถามจำนวน ๘๖ ข้อเป็นเครื่องมือสอบถามความเป็นไปไคที่จะเกิดขึ้นในปี ๑๙๙๕, ๒๐๐๐ และ ๒๐๐๕ แลวนำมาหามัธยมศึกษา และพิสัยควอไทล์ ผลการวิจัยพบว่า ในอนาคตครูจะเปลี่ยนจากให้ความรู้เป็นผู้อำนวยความสะดวก และจะสร้างหลักสูตรเพื่อใหม่การทำงานร่วมกันมากขึ้น รวมทั้งยังจะมีการติดต่อกันระหว่างผู้เรียนกับผู้เขียนตำราเรียนมากขึ้น